

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע נפות** 87

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"בְּךָ יְבָרַךְ יִשְׂרָאֵל"

ברכת "ישמך א-לקים כאפרים וכמנשה" הפכה ברכה לדורות. מדוע דוקא היא? מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק

לאמר הלא ממצרים העלנו ד' ועתה נטשנו ד' ניתננו בכף מדין: ניפן אליו ד' ניאמר לך בכתף זה והושעת את ישראל מכף מדין הלא שלחתך: ניאמר אליו כי אדני במה אושיע את ישראל? הנה אלפי הדל במנשה ואנכי הצעיר בבית אבי: ניאמר אליו ד' כי אהיה עמך והכית את מדין כאיש אחר (שופטים ו פסוקים ז-טז).

לא"י. יהושע, תלמידו ומשרתו של משה רבינו "איש הא-לקים" (דברים לג א) שאומר הילקוט שהיה משה גדול מהאבות, היה מבניו של אפרים. בשעה שיוסף היה שליט במצרים אפרים למד תורה. הוא ויתר על הנוכחות ליד המלך, ליד השליט. וכל תכסיסי המלוכה לא ענינו אותו והלך לא"י, ליעקב סביו ולמד איתו תורה.

בפרשת השבוע יוסף מביא את אפרים ומנשה לפני אביו, הוא לוקח את אפרים מצד ימין שלו, מנשה מצד שמאל שלו והולך לקראת אביו ישראל כך שבימין יעקב יהיה מנשה הבכור ובשמאל של יעקב יהיה אפרים הצעיר. מה עושה יעקב אבינו? משכל את ידיו. את ימין שלו הוא שם על השמאלי ומברך את הצעיר ואת מנשה בצד שמאל. ימין היא החשובה והיא ראויה לברכה והוא מברך את הקטן. "יִבְרָא יוֹסֵף.. וירע בעיניו".

מה היה הכח של גרעון ולמה זכה? הוא לימד סנגוריה על עמ"י. הוא פונה אל המלאך ואומר לו: "כי אדני ויש ד' עמנו ולמה מצאתנו כל זאת? ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו ד' ועתה נטשנו ד' ניתננו בכף מדין, אפילו אם אנחנו חוטאים מה אנחנו גרועים מיוצאי מצרים? יוצאי מצרים היו עובדי ע"ז כמו המצרים והקב"ה הציל אותם והושיע אותם, במה נגרע חלקנו? למה עכשיו הקב"ה לא עושה כעין שעשה אז? מה אמר לו המלאך? - "לך בכתף זה והושעת את ישראל", בכח הסנגוריה שלימד קבל את ההנהגה ויצא דרך.

מנשה הוא המתרגם שהיה עם האחים של יוסף והוא נשאר עם אביו לידו. הוא היה יותר קרוב להנהגה. אפרים שהשקיע את חייו בלמוד התורה יצא ממנו יהושע שהכניס את עמ"י לא"י ולימד אותם תורה ובימיו לא פשע ישראל כלל. מנשה - היה יותר בהנהגה וממנו יצא גרעון.

יעקב אבינו מרגיע אותו ואומר: "ידעתי בני ידעתי". הבכור מקבל פי שנים בירושה, "גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וירעו יהיה מלא הגוים. רש"י מפרש: "שעתיד גרעון לצאת ממנו שהקב"ה עושה נס על ידו: "ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו" שעתיד יהושע לצאת ממנו שינחיל את הארץ וילמד תורה לישראל: "וירעו יהיה מלא הגוים".

מי היה גרעון? גרעון היה הבן של יואש אבי העזרי. "יהיה פי זעקו בני ישראל אל

"וישם את אפרים לפני מנשה" (בר' מח כ) רש"י מפרש: בברכתו לפני מנשה להקדימו בדגלים ובחנוכת הנשיאים. שהרי מאפרים יוצא יהושע ואילו ממנשה יוצא גרעון.

משמעות הברכות לדורות

ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר - ישמך א-לקים כאפרים וכמנשה - וישם את אפרים לפני מנשה" (בר' מח כ).

למה צריך לכתוב "ביום ההוא", שיכתב ויברך אותם וברור שזה היה באותו היום. אלא "ביום ההוא" - ביום פטירתו של ישראל. יעקב אבינו שעבד את הא-לוקים כפי שראוי לעבוד, רגל במרכבה, בחיר שבאבות, "הנה מלאכי א-לקים

ד' על אדות מדין.. ויבא מלאך ד' וישב תחת האלה אשר בעפרה אשר ליואש אבי העזרי וגרעון בנו חבט חטים בגת להניס מפני מדין: וירא אליו מלאך ד' ויאמר אליו ד' עמך גבור החיל: ויאמר אליו גרעון פי אדני ויש ד' עמנו ולמה מצאתנו כל זאת? ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו אבותינו

מי אלה שני האישים הללו?

יהושע - משרת משה, "נער לא ימיש מתוך האהל" (שמות לג יא). נער - בן 56 שנים (ראה רמב"ן) יושב ולומד תורה כל הזמן ומשמש את משה ואת כל העם וכשמגיעים לדרשה - מי מכין את הספסלים והכסאות? יהושע בן נון. כל זה הוא עושה בשביל שתתקיים התורה בעמ"י ועליו נאמר: "גדול שמושה יותר מלמודה" (בעל הטורים ברברים א לח) הוא זוכה להיות המנהיג אחרי משה רבינו. ולא עוד אלא שיהושע זכה להכניסם

שו"ת חברותא

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

כסוי ספר תורה כשיוצאים מבית המדרש

פתוח אם אין עליו מפה, דלאו דוקא ספר תורה, דהוא הדין, שאר ספרים.

דברי הש"ך

הש"ך (סק"א) מעיר על דברי הב"ח שלא היה צריך ללמוד דין זה מהירושלמי, שהרי מדברי הגמ' בעירובין הנ"ל מוכח להדיא דין זה שבזיון הוא לספרים להשאירם פתוחים, שהרי מטעם זה אמרו שיש לספרים להניח עליהם מפה וכן התיירו למי שנתגלגל לו ספר מהגג להפכה על פניה כדי שלא יהיו ספרי הקדש מונחים בבזיון, הרי שמדברי הבבלי בעירובין לחוד וכן למדין דין זה ולמה הוצרך הב"ח להוכיח דין זה מהירושלמי.

ישב דברי הב"ח

לכאורה ניתן לומר שמדברי הגמ' בעירובין אי אפשר להוכיח שאסור להניח ספר פתוח, שהרי במשנה מדובר שהספר

מגולגל מהגג לארץ ויתכן שדוקא באופן זה הוא בזיון לספר תורה ולכן הצריכהו להפכו על פניו וכן מורה קצת לשון רש"י שפירש במשנה: 'הופכו על הכתב (פניו), האותיות כלפי הכותל, שלא יהא מונח כל כך בבזיון' הרי שספר המונח באופן זה הוא בזיון גדול לספר ולכן הורה התנא להפכו על פניו.

וכן כברייאתא של 'כותבי ספרים', ניתן לומר שאינו מן הדין לכסות פני הכתב, אלא שהסופר חפץ בכך וכדברי רש"י שם: 'להגין עליה שלא יעלה אבק על האותיות' וכיון שבזיון לספר 'להפכו על הכתב', בזה נאמר שיפרוס עליו מפה, אך לא ניתן להוכיח שאסור מן הדין להניח ספר פתוח.

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

עירובין דף צ"ח ע"א

שאלה: רצוני לברר מהו מקור האיטור; לכסות ספר קדש כשיוצאים מבית המדרש?

תשובה: מבואר במשנה (מתוך הגמרא דף צ"ח:): שאם 'קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו (כל הספרים שבימי הראשונים היו עשויים בגלילה כספר תורה, רש"י) עד שלא הגיע לעשרה טפחים (סמוך לארץ) גוללו אצלו משהגיע לעשרה טפחים (סמוך לארץ) הופכו על הכתב', (האותיות כלפי הכותל, שלא יהא מוטל כל כך בבזיון ומניחו כך עד מוצאי שבת).

מתי מותר להפוך את הספר

ברף צ"ח ע"א הקשו על זה בגמרא מהברייתא: 'זהתניא: כותבי ספרים תפילין ומזוזות לא התיירו להן להפך יריעה על פניה כדי להגן עליה שלא יעלה אבק על האותיות אלא פורס עליה את הבגד'.

הרי שבזיון הוא לספרים (בזיון כתבי הקודש טפי) להפוך הספר על פניו וכיצד הורו במשנה להפוך פני הכתב על הכותל ותייצו שיש חלוק בין 'אפשר' ל'לא אפשר', שכותבי הספרים יש להם אפשרות להניח בגד על הכתב ולכן לא התיירו להם להפוך את פני הכתב, אבל כשנתגלגל הספר מהגג לרשות הרבים בשבת, אסור לו לפרוס עליה בגד משום 'איסור הוצאה' (תוס' ד"ה הכא) ולכן התיירו לו להפוך הספר על פניו, כדי שלא יהיו ספרי הקדש מונחים בבזיון.

הוכחת הב"ח

בירושלמי במס' מגילה (פ"א ה"ט) אמר: 'רבי אחא בשם רבי שמואל בר נחמן: "ספר שאין עליו מפה הופכו על הכתב כדי שלא יתבזה הכתב" וכתב הב"ח (יורה דעה סימן רע"ז א') מכאן יש ללמוד שלא ילך אדם לחוץ ויניח הספר

סוד "ויקברו אתו במערת שדה המכפלה"

הספור המופלא על כניסתו של רבי אברהם אזולאי זצ"ל למקום קבורת האבות וציאתו וחזרתו אליהם למחרת

ישָׁרְאֵל (דברים ו ד) אחר כך שאלו: "מי אתה?" השיב: "אני אליעזר עבד אברהם". אמר לו אליעזר: "כיצד באת לכאן?" - ספר לו רבי אברהם אזולאי את המעשה. אמר לו אליעזר: "המתן כאן עד שאשאל רשות מאברהם, יצחק ויעקב אם תכנס". נתנו האבות רשות ונכנס ומרוב הפחד - נתעלף ולא אמר להם "שלום עליכם". נתנו לו ריחות בשם להריח. קם על רגליו וסיפר להם המעשה. וכיון שראה שהמקום 'גן עדן' הוא, לא רצה לצאת מתוכו. אמרו לו האבות: "זה אינו אפשר. עכשיו צא ומחר אתה עמנו!" וכל ישראל תאביס לדעת אימתי יזכו לראותו, כי חשבו פן קרהו אסון, חס ושלום. לבסוף העלוהו בחבלים ובא לביתו שמח וכל ישראל שמחים עמו. אמר לחבריו: "כך וכך נגזר עלי וכך רצוני!"... וכל אותו הלילה היו חבריו יושבים עמו והוא דורש לפניהם בקבלה עד קדם אור הבקר. אותה שעה ירד למקוה שבביתו, טבל ולבש תכריכים וקרא: "שמע ישְׁרָאֵל... ויצאה נשמתו בטהרה. ונצטערו כל ישראל כי אבד חסיד. ■

עמד וגזר על אחד מישראל להכנס אל המערה ולהוציא את החרב. הפילו היהודים גורל ויצא הגורל על הצדיק בעל 'חסד לאברהם' זי"ע. כשראה הצדיק, שנפל עליו הגורל, הלך למקוה וטבל, עלה ולבש תכריכים וכל אותו הלילה היו אנשי חברון יושבים לפניו והוא דורש להם דברי קבלה, בכחינת אברהם אבינו, ע"ה. כשהאיר השחר, קם ואמר לחבריו שיתפללו בעדו, שלא יאונה לו כל רע. הלך למערת המכפלה וירד לתוכה וכיון שירד החזיר להם את החרב בחבל ואמר: "הגיעה השעה, שאראה תוכה!". הלך בפנים המערה וראה אדם אחד עומד. נתפחד וקרא: "שמע

ספורי מופת מתהלכים על דמותו של רבי אברהם אזולאי וגם פטירתו כרוכה במעשה מופלא, כפי שהובא מפי זקני אותו הדור. פעם אחת בא פחה מאיסטנבול לעיר הקדש חברון ת"ו: ומנהג הישמעאלים, שהולכים, ביום ששי להתפלל ב'מערת המכפלה' ובתוכם בא הפחה מאסטנבול. רצה לראות מה יש בתוך המערה. ברצפת מערת המכפלה יש פתח צר ומקום עמוק מתחתיו - הוא מקום קבורתם של האבות הקדושים - מקום זה רצה הפחה לראות. נפלה החרב שלו שהיתה מצופה זהב ואבנים טובות ושוה כל הון מתיקו. גזר הפחה על הישמעאלים, שיוציאו את החרב מן המערה. הורידו אותם בחבלים ולא הספיקו להעלותם עד שהוציאוים מתים. וכיון שראה הפחה כך אמר: "מה אעשה? וכי אמית את כולם?"

מעשי גדולים

לברוח מהכבוד

שתי שיטות לברוח מהכבוד - דרכו של הרב מסורן - והתחליף של הרב מרוז'ין

להתפעל ממנו כלל. נשא הרוז'יני משלו ואמר: משל למה הדבר דומה? לשר גדול עליון על כל שרי המלך וכולם כורעים ומשתחווים לפניו ומכבדים אותו כבוד גדול. פעם אחת הלך השר ביחד עם המלך לטייל וכל שרי המלך הקטנים, לא הכירו את המלך וכאשר ראו שהשר הגדול הולך עם עוד איש אחד, מיד כרעו והשתחוו בכבוד גדול לפני השר כדרכם. השר הצטער מאד על הכבוד שעשו לו אותה שעה שהלך עם המלך בעצמו והתבייש מאד מפני המלך על אותו כבוד... ■

ולא היתה לו להרב מסורן עצה להרחיק את הכבוד אלא בדרך כזו? והלא יש דרך ישרה מזו, לקבל את כל הכבוד ואעפ"כ לא

ספרו לפני הרב הקדוש מרוז'ין ז"ל, שהרב מסורן נסע פעם לעיר אחת ועשו לו כבוד גדול ושלחו לקראתו מרכבה ותומה לסוסים דוהרים. כשישב במרכבה ורצה למאוס בכבוד המדומה הזה, התחיל להרהר: מאין בא לי כל הכבוד הזה? הלא מהמרכבה שהסוסים מושכים אותה. והסוס מהו? דבר טמא ומאוס ובשעה שמפשיטים נבלתו הרי הוא מסריח. וחשב כל כך בגנותו ופחיתותו של הדבר עד שהתחיל להקיא. כששמע הרוז'יני את הספור צחק ואמר:

פרשת ויחי

**"וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֶ-לָקִים
חֲשַׁבְתֶּה לְטַבָּה... לְהַחִיית עִם רָב"**

ה'אור החיים' הקדוש אומר שהדבר דומה לאדם שהתכוון להשקות את חברו ברעל והשקה אותו בייין. אפילו בדיני שמים אין עליו כלום!

**הרה"ג שלמה לויןשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'**

"ויחי יעקב בארץ מצרים.. " (בר' מח כח)

אומר רש"י: "ויחי יעקב" - 'למה פרשה זו נסתמו? לפי שכיוון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם'

יוסף נפטר בגיל 110 שנה, 54 שנים לאחר פטירת יעקב אבינו. השעבוד החל לאחר מותם של יוסף, אחיו וכל הרוד ההוא, כשקם "מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף". (שמות א ח) עברו למעלה מחמישים שנה בין פטירת יעקב לפטירת יוסף ואיך אומר רש"י שהשעבוד החל עם פטירת יעקב אבינו?!

הרב אברהם קלמנוביץ זצ"ל רבה של ראקוב, נסע עם ה'חפץ חיים' לאסיפה בוילנא ולן עמו בחדר אחד.

בלילה העיר ה'חפץ חיים' את הרב קלמנוביץ ואמר לו: "הרב של ראקוב האם אתה ישן? כיצד ניתן לישון בוילנא, העיר בה למד הגר"א תורה לשמה, בשעה שמחללים בה את השבת, הלא ברור שישפך כאן דם!..."

ה'חפץ חיים' ראה כבר אז את הרם שישפך בעון חלול שבת. חלות הגזירה שישפך דם בוילנא אירע עוד באותו הלילה וה'חפץ חיים' לא יכול היה להרדם בליילה כזה...

וכך אומר הרב מראקוב גם בענייניו כאן: "ברגע שיעקב אבינו נפטר, חלות השעבוד החלה. עד מות יעקב אבינו היתה עוד אפשרות למספר תרחישים, אך עם פטירתו החל השעבוד, 'הדם כבר נשפך'."

"ושכבתי עם אבתי ונשאאתני ממצרים וקברתני בקברתם.. " (בר' מז ל)

אם יעקב שוכב עם אבותיו, אזי הוא

קבור בחברון, במערת המכפלה. כיצד, אם כן, מתקיים "ונשאאתני ממצרים"? אומר ה'שער בת רבים': יעקב אמר ליוסף שד' הבטיח לו שירד עמו מצרימה ויעלה אותו משם. לכן ידע כי ישכב עם אבותיו בכל מקרה, אך רצה לזכות את יוסף במצוה "ונשאאתני ממצרים".

פירוש זה דומה למעשה נח, שלא נטל עמו דוגמא מעץ הית, כיון שלא יכול היה להחזיק מעמד שנה בתנאי הגידול שבתוכה. עם סיום המבול הצטער נח על היות שנכחד מן העולם, לכן הופתע לראות את היונה חוזרת ועלה של זית בפיה!

מה מלמד אותנו ד' בזה? אל תחשוב שבלעדיך לא ניתן היה להסתדר. ד' יכול "להסתדר" בלעדיך אלא נתן לך אפשרות לזכות את העולם!

לאחר השואה, נקבצו ראשי הישיבות שנשארו לירושלים להחליט על דרך פעולה להקמת עולם התורה. זה אמר ככה וזה אמר ככה. אמר הרבי מפוניבז': שהתורה תמשיך להתקיים גם בלעדי הנוכחים בחדר, שהרי הכטחה היא מאת ד' שלא תשכח התורה מפי זרעו. נקודת המבט צריכה להיות, אם כן, כיצד אני יכול להשתלב בהקמת עולם התורה...

"ויברך את יוסף ויאמר הא-לקים אשר התהלכו אבותי לפניו אברהם ויצחק הא-לקים הרעה אתי מעודי... המלאך הגאֵל אתי מפל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו... בקרב הארץ" (בראשית מ"ח, ט"ו - ט"ז)

כתוב בפסוק ט"ו: "ויברך את יוסף" ומה היא אפוא הברכה שבירך את יוסף, הלא יעקב מברך את הילדים של יוסף?

אומרת הגמרא (תענית ה:): "למה הדבר דומה? לאדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועיף וצמא ומצא אילן שפירותיו מתוקין וצלו נאה ואמת המים עוברת תחתיו. אכל מפירותיו ושתה ממימיו

וישב בצילו. וכשביקש לילך, אמר: 'אילן אילן, כמה אברכך? אם אומר לך שיהו פירותיך מתוקין - הרי פירותיך מתוקין. שיהא צילך נאה - הרי צילך נאה. שתהא אמת המים עוברת תחתך - הרי אמת המים עוברת תחתך. אלא: יהי רצון שכל נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמוותך'. אף אתה, כמה אברכך? אם בתורה - הרי תורה. אם בעושר - הרי עושר. אם בכנים - הרי בנים. אלא: יהי רצון שיהו צאצאי מעיך כמוותך'!

אמר יעקב ליוסף בנו: "כמה אברכך? תורה ועושר יש לך, אלא אברכך שגם בניך יראו כבני אברהם יצחק ויעקב. כך מסביר ה'חתם סופר'.

"ויברך את יוסף ויאמר הא-לקים אשר התהלכו אבותי לפניו אברהם ויצחק הא-לקים הרעה אתי מעודי.. " (בראשית מח טו)

כשיעקב מברך את יוסף הוא אומר לו: "הא-לקים אשר התהלכו.. " ומיד ממשיך לפסוק הבא "המלאך הגאֵל אתי מפל רע" (בראשית מח טז) והיכן ה"א-לקים" שפתח בו?

שאלה נוספת: למה יעקב מקדים עצמו לפני אבותיו באומרו: "המלאך הגאֵל אתי מפל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב.. " (בר' מח טז). בפסוק טו' מזכיר יעקב את אבותיו לפניו: "ויברך את יוסף ויאמר הא-לקים אשר התהלכו אבותי לפניו אברהם ויצחק הא-לקים הרעה אתי מעודי.. "

אומר המדרש (ב"ר פרשה צז): "ויברך את יוסף ויאמר" ד' ברכיה ואמרי לה בשם ר' יוחנן וריש לקיש: ר' יוחנן אמר: "לרועה שהוא עומד ומביט בצאנו" ר"ל אמר: "לנשיא מהלך והזקנים לפניו". על דעתיה דר' יוחנן אנו צריכין לכבודו. על דעתיה דריש לקיש הוא צריך לכבודנו."

אלקים ברא את העולם ואח"כ כתוב: "ביום עשות ד' א-לקים ארץ ושמים" (בר' ב ד).

יש הנהגה טבעית ויש השגחה נסית.

אומר המלבי"ם בפרשת בראשית ש"א-לקים" ברא את העולם, הכונה להנהגה טבעית. "ד' " זה הנהגה נסית. כאשר ד' ברא את האדם הוא ברא אותו בהשגחה נסית. לאדם הרגיל - ד' מתנהג עמו בהנהגה טבעית ואם יש אדם בורגה גבוהה מאד, ד' מתנהג עמו בהנהגה נסית.

וכך אומר הפסוק: "הא-לקים אשר התהלכו אבותי לפניו" משל לנשיא שהזקנים הולכים לפניו. במה תלויה ההנהגה של הנשיא? בזקנים. אבותי היו קדושים והתהלכו לפניו, להם היתה הנהגה נסית. אבל אני, יעקב, אדם פשוט ולכן ר' יוחנן אמר לרועה שהוא עומד ומביט בצאנו, אתי הנהגה היא טבעית. לגבי אבותי, זה היה כנשיא שהזקנים מתהלכים לפניו, כפי שמסביר ריש לקיש.

ומכאן על דעתו של רבי יוחנן "אנו צריכים לכבודו", כיון שהנהגה היא טבעית ובאה מלמעלה (הא-לקים הרעה אתי מעודי).. אבל על דעת ריש לקיש, נשיא שהזקנים הולכים לפניו, מי כאן המנהיג? הזקנים! ולכן הוא צריך לכבודנו. "המלאך הגאֵל אתי מפל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב.. "

ולכן אומר יעקב: "המלאך הגאֵל אתי מפל רע", כי אם ההנהגה אתי היא טבעית, הרי שהיא לפי מלאך. ולכן הברכה ש"יקרא בהם שמי", שראשית יצליחו בהנהגה הטבעית. אבל אברך אותם ביותר מכך: גם "ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ".

"ונאני נתתי לך שכם אחד על-אחיך אשר לקחת מייד האמרי בתרבי ובקשתי" (בר' מח כב)

תרגום אונקלוס מתרגם חרב וקשת

לתפילה ולמלחמה רוחנית: 'בצלותי ובקבעותי'

מדוע הוא מתרגם זאת כך? בחרב ניתן להרוג רק מקרוב ובקשת - גם מרחוק. למעשה בפסוק היה צ"ל "בקשתי" ו"בתרבי" כי ראשית נלחמים מרחוק ורק אח"כ מתקרבים. לפי הפסוק כתוב שראשית עשה מלחמה מקרוב ("תרבי") ורק אח"כ מרחוק ("קשתי").

מדובר כאן על מלחמת היצר, שבה צריך להלחם מול היצר הרע הקרוב אל האדם. גם לאחר שמתרחק עדין צריך להמשיך ולהלחם בו. אומר ה'קהלת יצחק' שזו הסבה שהתרגום מסביר מילים אלו כמלחמה רוחנית.

"לא יסור שבט מיהודה ומחקה מבין רגליו עד כי יבא שילה.. " (בר' מט י)

אומר הרמב"ן: שלמרות

שהחשמונאים היו צדיקים וקדושי עליון, מי שאומר היום שהוא בא מבית חשמונאי, יש לו דין של עבד! מדוע הגיע להם עונש כזה? כיון שעברו על צוואת אבינו הזקן, שאמר: "לא יסור שבט מיהודה".

אומר הסבא מקלם: הם היו חסידים קדושי עליון ועברו על צוואת אבינו הזקן. ומה נאמר למי שאינו חסיד וקדוש עליון ואין לו את המילתא של 'פירסומי ניסא' והוא עובר לא רק על צוואת אבינו הזקן, אלא על כל התורה כולה? מה יהיה עונשו...

"... ולכן שנים מחלב" (בר' מט יב) יוחנן: "טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב".

הסבא מסלבודקא היה מאד מקפיד בענינים שבין אדם לחברו. היה חשוב לו שתמיד אדם יחיך לשני. מסופר בספר 'המאורות הגדולים'; שבחור אחד הגיע אל הסבא מסלבודקא. אמר לו הסבא: "למה אתה כל כך רציני? חיך קצת!" לימים נצרך הנכד של הסבא מסלבודקא להבריח את הגבול ביחד עם אותו בחור שלא חיך. הסבא לא הרשה לנכד להצטרף אל אותו בחור בהסבירו שמי שאינו מחיך, אין לו מספיק זכויות שלא יתפס בגבול.

"ואתם חשבתם עלי רעה א-לקים חשבה לטבה.. להחית עם רב" (בראשית נ כ)

אומר ה'אור החיים' הקדוש: אמר להם יוסף שזה דומה לאדם שהתכוון להשקות את חברו כוס רעל ולבסוף השקה אותו כוס יין. לא רק שלא עשה כל רע, אלא אפילו בדיני שמים אין עליו כלום!

והלא הגמרא אומרת (נזיר כג): 'מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה'. כלומר אדם שרצה לאכול בשר של 'דבר אחר', חייב לעשות תשובה על כך: שנאמר: "וד' יסלח לה" (במדבר ל ו).

ומדוע אומר ה'אור החיים' הקדוש שאפילו בדיני שמים לא חייב?!

אומר הגר"י זילברשטיין בשם השו"ת 'בית יצחק': כאשר אדם רוצה לאכול בשר של 'דבר אחר' ועלה בידו בשר טלה, הרי בשר זה הוא רשות. לכן צריך שיעשה תשובה על כך. אבל מה הדין אם לבסוף עשה מצוה, כלומר שרצה לאכול בשר של 'דבר אחר' ועלה בידו בשר של קדשים שאכילתו מצוה היא?

במקרה כזה, יתכן שלא צריך לעשות תשובה, כמו במקרה של יוסף שעשו מצוה שלבסוף החיה עם רב! יתכן שבמקרה כזה לא צריך תשובה. ■

בחיים הכסף עולה ויורד...

עם Finotec אפשר לשמור את העליה...

Finotec מזמינה אותך ללמוד קורס ניתוח טכני שיביא אותך להצלחה הקורס יהיה חינם לפותחי חשבון אצלנו. בנוסף, אנו מזמינים אותך להצטרף למכלול הקורסים הלימודיים שאנחנו מקיימים (מט"ח, ניתוח טכני).

ב- Finotec תקבל את יתרונות המסחר שלנו:

מסחר ללא עמלות - יעוץ אישי ומקצועי - כל השווקים במסך אחד - מט"ח, סחורות, אופציות ומדדי בורסות - חדר עסקאות פרטי 24 שעות.

ב- Finotec תלמד את השיטה לסחור, אנחנו מזמינים אותך להצטרף לקורסים שאנו מקיימים ע"י המומחים הטובים בשוק.

ב- Finotec תנאי המסחר פשוטים, לפחות הפקדה של \$ 10,000 1% בטחונות ואומץ לב.

האם יש לך את האומץ לנסות?

תתקשר 42-42-22-800-1

www.finotec.com

חברה בינלאומית למינוף במוצרים פיננסיים
החברה שנותנת לך אפשרות להשקיע בשוק המט"ח הבינלאומי

 Finotec
Finotec Group Inc.